

Ateitj kuriame žemēje

Gyvūnų
gerovės politika

I. ĮVADAS IR TAIKYMO SRITIS

1. UAB „Ateities ūkis“ (toliau – Bendrovė) yra modernus pieno ūkis, užsiimantis melžiamų karvių auginimu ir aukštos kokybės žaliavinio pieno gamyba. Gyvūnų gerovė yra kertinis mūsų veiklos pagrindas – ji lemia pieno kokybę, ūkio tvarumą ir mūsų, kaip atsakingo verslo partnerio, reputaciją.
2. Šios politikos tikslas – nustatyti Bendrovės įsipareigojimus gyvūnų gerovės srityje ir užtikrinti, kad Bendrovės veikla atitiktų Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos teisės aktus bei tarptautinius gyvūnų gerovės principus.
3. Šios politikos nuostatos yra privalomos visiems Bendrovės darbuotojams, laikiniams darbuotojams, rangovams ir partneriams, kurių veikla tiesiogiai ar netiesiogiai susijusi su gyvūnų priežiūra, šėrimu, melžimu, sveikatos priežiūra ar transportavimu. Politika taip pat yra skirta mūsų suinteresuotosioms šalims – tiekėjams, klientams ir visuomenei – kaip skaidrus įsipareigojimas užtikrinti ūkyje laikomų gyvūnų gerovę.
4. Bendrovė gyvūnų gerovę apibrėžia per „Penkių laisvių“ principus. Bendrovė siekia užtikrinti, kad šie principai būtų nuosekliai taikomi, prižiūrimi ir tikrinami.

II. GYVŪNŲ GEROVĖS PRINCIPAI

5. Bendrovė taiko nulinės tolerancijos politiką bet kokiam žiauriam elgesiui su gyvūnais – tai apima sąmoningą nepriežiūrą, netinkamą tvarkymą, gydymo ar priežiūros pareigų nevykdymą bei visus veiksmus, dėl kurių gyvūnai patiria skausmą, traumą ar kančią.
6. Vadovaudamasi „Penkių laisvių“ koncepcija, Bendrovė įgyvendina šiuos principus.
  - 6.1 Laisvė nuo alkio ir troškulio. Gyvūnai visada turi prieigą prie švaraus geriamojo vandens, o jų šėrimas vykdomas pagal subalansuotą racioną, pritaikytą amžiui, fiziologinei būklei ir produktyvumui. Pašarų kokybė reguliariai vertinama, pašarų tyrimai imami kas 2-3 savaites ir tiriami profesionalioje laboratorijoje, o nustatyti trūkumai nedelsiant šalinami.
  - 6.2 Laisvė nuo diskomforto. Gyvūnams užtikrinamos patogios ir švarios poilsio zonos, tinkama ventiliacija bei pakankama erdvė judėjimui. Reguliariai į savaitę 2 kartus prižiūrima poilsio zonų ir patalpų švara, pakratų kokybė bei mikroklimatas, kad gyvūnai galėtų ilsėtis ir gyventi tinkamomis sąlygomis.
  - 6.3 Laisvė nuo skausmo, traumų ir ligų. Gyvūnams užtikrinama nuolatinė sveikatos stebėseną, prevencija ir savalaikis gydymas, pasitelkiant veterinarijos specialistus. Draudžiamos praktikos, sukeliančios nepateisinamą skausmą ar kančią, tokios kaip uodegų trumpinimas. Jei būtina atlikti skausmingas procedūras (pvz., ragų šalinimą), jos atliekamos tik taikant skausmo kontrolės priemones ir jauniausiame įmanomame amžiuje.
  - 6.4 Laisvė nuo baimės ir streso. Gyvūnų priežiūra ūkyje vykdoma ramiai, vengiant skubotų, agresyvių ar baimę sukeliančių veiksmų.
  - 6.5 Laisvė išreikšti įprastą elgesį. Gyvūnams sudaromos sąlygos laisvai judėti, gulėti, atsistoti ir būti bandoje. Užtikrinama pakankama erdvė ir tinkamos laikymo sąlygos, leidžiančios natūraliai būti, gerti ir atrajoti, taip palaikant jų gerovę ir mažinant streso riziką. Erdvės judėti ir ilsėtis, socialiniai kontaktai, veršelių grupinis laikymas.

III. DARBUOTOJŲ ATSAKOMYBĖ IR MOKYMAI

7. Bendrovės paskirtas asmuo yra atsakingas už tai, kad visi darbuotojai, laikini darbuotojai ir rangovai būtų tinkamai supažindinti su šios gyvūnų gerovės politikos nuostatomis. Kiekvienas darbuotojas ir rangovas, tiesiogiai ar netiesiogiai dirbantis su gyvūnais, privalo laikytis šių nuostatų ir užtikrinti gyvūnų gerovę kasdienėje veikloje.
8. Nauji darbuotojai ir rangovai, prieš pradėdami darbą su gyvūnais, turi būti supažindinti su politika ir kitais gyvūnų gerovės reikalavimais. Bendrovė dokumentuoja ir užtikrina nuolatinį informacijos atnaujinimą, pagal galiojančius teisės aktus, remiantis moksliskai pagrįstais gyvūnų priežiūros principais bei taikydama gerąją gyvūnų priežiūros praktiką.
9. Visi bendrovės darbuotojai, dirbantys su gyvūnais, yra apmokomi atpažinti ligos, traumos ir kitus gyvūnų gerovės pažeidimų požymius bei pranešti bendrovės veterinarijos gydytojui. Darbuotojai turi elgtis su gyvūnais ramiai, kad būtų sumažinta streso ir baimės rizika, ir dirbti taip, kad būtų užtikrinta tiek gyvūnų, tiek darbuotojų sauga. Bendrovė raštiškai atnaujina darbuotojų žinias 4 kartus į metus, siekdama užtikrinti aukštus gyvūnų gerovės standartus.
10. Visi darbuotojai ir rangovai, dirbantys su gyvūnais, privalo nuolat stebėti jų būklę ir nedelsdami informuoti Bendrovės paskirtą asmenį apie pastebėtus ligos, traumos ar kitus sveikatos bei gerovės sutrikimų požymius. Tokie atvejai sprendžiami nedelsiant, užtikrinant savalaikę veterinarinę pagalbą ir tinkamą priežiūrą.
11. Darbuotojai ir rangovai skatinami pranešti apie bet kokius šios Politikos pažeidimus, gyvūnų nepriežiūrą ar netinkamą elgesį. Pranešimus galima pateikti konfidencialiai Bendrovės internetiniame puslapyje: <https://agrokonzernogrupe.lt/pranesimu-kanalas/>. Bendrovė imasi visų priemonių, kad pranešę asmenys būtų apsaugoti nuo bet kokių neigiamų pasekmių.

IV. DRAUDŽIAMOS PRAKTIKOS

12. Bendrovėje draudžiami bet kokie veiksmai, sukeltys gyvūnams skausmą, traumą, kančią ar stresą (pvz., fizinės jėgos naudojimas, sąmoninga nepriežiūra).
13. Draudžiamas skausmingų procedūrų (pvz. kastracijos, uodegų trumpinimo) atlikimas be nuskausminimo. Tokios procedūros gali būti atliekamos tik ankstyvame amžiuje, siekiant sumažinti skausmo ir streso poveikį gyvūnams.
14. Draudžiamas hormonų ar antibiotikų naudojimas produktyvumui skatinti. Antibiotikai gali būti naudojami tik gydymo tikslais pagal veterinaro nurodymą, o jų profilaktinis (prevencinis) naudojimas nėra leidžiamas.
15. Draudžiamas gyvūnų laikymas ar transportavimas sąlygomis, kurios neatitinka teisės aktų reikalavimų, riboja jų judėjimą ar kelia grėsmę sveikatai ir gerovei.

V. ATSAKINGAS VEISIMAS IR REPRODUKCIJA

16. Bendrovė taiko atsakingo veisimo principus, užtikrinančius, kad genetiniai sprendimai nepakenktų gyvūnų sveikatai, gerovei ar gyvenimo kokybei.
17. Veisiant gyvūnus, pirmenybė teikiama ne tik produktyvumui, bet ir tokiems rodikliams kaip ilgaamžiškumas, atsparumas ligoms, gera kojų, tešmens ir bendra kūno būklė.
18. Draudžiama taikyti veisimo praktikas, kurios lemia gyvūnų kančias, padidina ligų ar traumų riziką arba sukelia ilgalaikius sveikatos sutrikimus.

19. Reprodukcijos valdymas vykdomas atsakingai, užtikrinant, kad būtų kuo labiau sumažintas stresas ir diskomfortas. Visi metodai taikomi tik laikantis teisės aktų reikalavimų ir vadovaujantis gyvūnų gerovės principais.

VI. VERŠELIŲ LAIKYMAS IR PRIEŽIŪRA

20. Visiems veršeliams užtikrinama priežiūra, atitinkanti jų amžių, fiziologinius poreikius ir gyvūnų gerovės principus.
21. Pirmosiomis gyvenimo valandomis veršeliai gauna pakankamą kiekį kokybiškų krekenų, kad būtų užtikrintas jų imunitetas.
22. Vyresni nei aštuonių savaičių veršeliai nelaikomi atskiruose garduose, išskyrus atvejus, kai veterinarijos gydytojas nurodo laikiną izoliaciją.
23. Veršeliai vyresni nei 3 savaičių laikomi grupėmis, suteikiant jiems pakankamai erdvės judėti, atsigulti, gulėti ant pakratų ir palaikyti socialinį ryšį su kitais veršeliais.
24. Patalpos yra reguliariai prižiūrimos, sausos, higieniškos ir saugios, užtikrinant tinkamą mikroklimatą.
25. Veršeliai šeriami pagal amžių: pirmaisiais mėnesiais – pienu ar jo pakaitalu, nuo pirmų gyvenimo dienų jiems užtikrinama nuolatinė prieiga prie švaraus vandens, specialus pašaras skirtas veršeliams nuo 0 iki 3 mėn. su pakankamu skaidulų ir geležies kiekiu.
26. Sergantiems ar sužeistiems veršeliams suteikiama savalaikė veterinarinė pagalba, pagal situaciją.

VII. GYVŪNŲ SVEIKATOS PRIEŽIŪRA IR VETERINARIJA

27. Bendrovė užtikrina nuolatinę visų gyvūnų sveikatos stebėseną, kad ligos ar traumos būtų pastebėtos ankstyvoje stadijoje ir nedelsiant būtų imtasi reikiamų priemonių.
28. Visi sergantys ar sužeisti gyvūnai gauna savalaikę veterinarinę pagalbą.
29. Pirmenybė teikiama ligų prevencijai – tinkamai mitybai, higienai, vakcinacijai ir laikymo sąlygoms, mažinančioms sveikatos sutrikimų riziką.
30. Visi veterinariniai gydymo atvejai ir vaistų naudojimas yra dokumentuojami, laikantis teisės aktų nustatytų reikalavimų dėl vaistų apskaitos ir išlaukas.
31. Antibiotikai ir kitos antimikrobinės medžiagos naudojamos tik gydymo tikslais pagal veterinarijos gydytojo paskyrimą. Jų naudojimas produktyvumui skatinti ar profilaktikai yra draudžiamas.
32. Visi gydyti galvijai yra žymimi, o jų pienas melžiamas atskirai iki nustatytos išlaukos laikotarpio pabaigos, kad nebūtų patekimo į žaliavinio pieno grandinę.
33. Pienas reguliariai tiriamas dėl antimikrobinų medžiagų likučių, siekiant užtikrinti atitiktį ES ir nacionaliniams teisės aktams bei vartotojų saugai.
34. Bendrovė nuolat stebi antibiotikų naudojimą, fiksuoja duomenis ir analizuoja jų pokyčius, siekdama sumažinti jų vartojimą bei užkirsti kelią atsparumo antimikrobinėms medžiagoms plitimui.
35. Bendrovė bendradarbiauja tik su licencijuotais veterinarijos gydytojais, kurie užtikrina, kad gyvūnų gydymas būtų atliekamas mokliškai pagrįstais metodais ir vadovaujantis gyvūnų gerovės principais.

VIII. TRANSPORTAVIMAS IR SKERDIMAS

36. Gyvūnų transportavimas organizuojamas taip, kad būtų išvengta streso, traumų ar kančios. Transportavimas vykdomas tik teisės aktų nustatytais atstumais ir trukmėmis, užtikrinant pakankamą erdvę, ventiliaciją, maitinimą ir girdymą.
37. Transportuoti leidžiama tik sveikus gyvūnus. Sergantys ar sužeisti gyvūnai gali būti gabenami tik veterinarijos gydytojui leidus ir esant būtinam poreikiui (pvz., gydymui).
38. Visi transporto priemonių operatoriai ir vairuotojai privalo turėti galiojančius leidimus ir būti apmokyti pagal gyvūnų gerovės reikalavimus.
39. Gyvūnų skerdimas vykdomas tik registruotose skerdyklose, kurios atitinka visus teisės aktų reikalavimus ir taiko gyvūnų apsvaiginimo metodus, sumažinančius skausmą ir kančią.

IX. STEBĖSENA, AUDITAS IR NUOLATINIS TOBULINIMAS

40. Bendrovė reguliariai stebi, kaip laikomasi šios gyvūnų gerovės politikos nuostatų, ir vertina įgyvendintų priemonių veiksmingumą.
41. Vidaus patikrinimai atliekami atsižvelgiant į poreikį arba susidariusias aplinkybes, dėl kurių tikslinga atlikti patikrinimą, siekiant užtikrinti, kad gyvūnų priežiūra, sveikatos priežiūra, šėrimas, transportavimas ir kitos veiklos sritys atitiktų gyvūnų gerovės reikalavimus.
42. Nustačius neatitikimų ar pažeidimų, nedelsiant imamasi veiksmų jiems pašalinti, o prireikus – taikomos drausminės priemonės darbuotojams ar nutraukiamas bendradarbiavimas su rangovais bei kitais trečiaisiais asmenimis.
43. Bendrovė nuolat tobulina gyvūnų gerovės valdymo sistemą, remdamasi naujausiais mokslo pasiekimais, teisiniais reikalavimais ir gerąja praktika.
44. Įgyvendinant nuolatinio tobulinimo principą, darbuotojai skatinami teikti pasiūlymus, kaip gerinti gyvūnų laikymo sąlygas ir priežiūros procesus.

X. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

45. Ši politika įsigalioja nuo jos patvirtinimo dienos.
46. Politiką tvirtina Bendrovės vadovas, o už jos įgyvendinimą atsakingas Bendrovės paskirtas asmuo.
47. Politika peržiūrima ne rečiau kaip kartą per metus arba pasikeitus teisės aktams, mokslo žinioms ar tarptautiniams standartams.

XI. NACIONALINIAI IR TARPTAUTINIAI TEISĖS AKTAI

48. Ši gyvūnų gerovės politika parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktais, įskaitant Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymą bei Veterinarijos įstatymą, taip pat pagrindiniais Europos Sąjungos reglamentais ir direktyvomis, reglamentuojančiais ūkinės paskirties gyvūnų apsaugą, transportavimą, skerdimą ir veršelių laikymą. Politika taip pat remiasi tarptautiniais standartais – Pasaulio gyvūnų sveikatos organizacijos (OIE)

gairėmis ir „Penkių laisvių“ koncepcija, kuri yra pripažįstama kaip gyvūnų gerovės pagrindas. Gyvūnų gerovės politika yra atnaujinta ir peržiūrima kas 3 mėnesius ir esant poreikiui keičiama.
